



REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

ZAKLJUČAK
OPĆE SJEDNICE VRHOVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE
održane 20. studenoga 2012.
o nacrtu Prijedloga Zakona o sudovima

Na Općoj sjednici Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 20. studenoga 2012. raspravljeno je o nacrtu teksta Zakona o sudovima i jednoglasno je donesen zaključak o prijedlozima izmjena i dopuna Prijedloga nacrta Zakona o sudovima, i to:

U odnosu na članak 8.:

- izmijeniti stavak 2) i 3) tako da glasi:
 - „ **(2) Suci ili sudac porotnik ne smije biti pozvan na odgovornost, pritvoren ili kažnjen za izraženo mišljenje ili glasovanje pri donošenju sudske odluke.**
 - (3) Sudac ne smije biti pritvoren niti se protiv njega smije pokrenuti kazneni postupak bez odobrenja Državnoga sudbenog vijeća, niti se protiv njega mogu poduzimati dokazne radnje u okviru kaznenog progona.**
- u stavku 4) u prvoj rečenici riječ „može“ zamijeniti s riječi „**smije**“.

Obrazloženje:

Odredbe o imunitetu sudaca u sadašnjem članku 8. Zakona o sudovima, NN 150/05, 16/07, 113/08, 153/09, 116/10, 27/11, 57/11 i 130/11 – dalje u tekstu: ZS) odgovaraju statusu sudaca kao pravosudnih dužnosnika osim što ih treba uskladiti s odredbama Zakona o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09 i 57/11 – dalje u tekstu: ZKP/08) kojom je propisano da kazneni progon pokreće upisom u Imenik kaznenih prijava. Prema ranijem Zakonu o kaznenom postupku kazneni postupak je započinjao donošenjem rješenja o provođenju istraga, dok po ZKP/08 započinje potvrđivanjem optužnice, te se smatra da to treba što jasnije navesti u zakonskoj odredbi, odnosno, treba eksplicite navesti i dokazne radnje.

U odnosu na članak 10.:

- u stavku 2) iza riječi „višeg suda“ staviti točku i brisati riječi: „**i Ministarstvu pravosuđa**“

U odnosu na članak 11.:

- u stavku 1) iz riječi „može“ brisati riječi: „**samostalno ili na prijedlog ministra pravosuđa**“

Obrazloženje:

Smatra se da ovlast odlučivanja o određivanju da u pojedinoj vrsti predmeta postupa drugi stvarno nadležni sud, ako sud koji je po zakonu mjesno i stvarno nadležan zbog velikog broja predmeta koje ima u radu ne može u razumnom roku raspraviti te predmete i donijeti odluku,

treba ostaviti samo predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske jer je nerazumljivo koje će biti posljedice ako ministar pravosuđa ne stavi prijedlog odnosno ukoliko se predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne složi s prijedlogom ministra pravosuđa.

U odnosu na poglavlje II.1. Ustrojstvo sudova i članak 14., 15. i 16.:

- u članku 14. stavku 3) prije točke dodati riječi: „ i **Visoki kazneni sud Republike Hrvatske.**“
- u članku 15. stavku 3) prije riječi „ustanovljavaju“ dodati riječi: „ i **Visoki kazneni sud Republike Hrvatske.**“
- u članku 16. stavku 2) iza riječi „dane“ staviti točku i brisati riječi: „**ili osnivanjem stalnih službi ili odjela**“
- u članku 16. dodati novi stavak 2) koji glasi:

„(2) **Visoki kazneni sud Republike Hrvatske sudi i u odjelima u Osijeku, Rijeci i Splitu.**“, a stavci 2., 3. i 4. postaju stavci 3., 4. i 5.

Obrazloženje:

Odredbama ZKP/08 koji je stupio na snagu 1. srpnja 2009. propisano je osnivanje Visokog kaznenog suda RH, s datumom stupanja na snagu 1. siječnja 2015, kao apelacijskog suda. S obzirom da u nacrtu Prijedloga izmjena i dopuna ZKP/08 nije predloženo brisanje tih odredbi nije jasno zašto je zakonodavac propustio ustrojiti već zakonom određeno osnivanje apelacijskog suda i u odredbama o ustrojstvu, nadležnosti i djelokrugu sudova u osnovnom zakonu sudbene vlasti.

Osnivanjem Visokog kaznenog suda RH kao prizivnog suda omogućilo bi Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, kao najvišem sudu, da se bavi pravom i ujednačavanjem sudske prakse i to putem izvanrednih pravnih lijekova kao što je izvanredno preispitivanje pravomoćnih presuda, koji će se moći podnositi i protiv odluka županijskih sudova, o čijoj zakonitosti se sada odlučuje samo putem malog broja podnesenih zahtjeva za zaštitu zakonitosti. Takvo ustrojstvo kaznenog suđenja doprinijeti će kvaliteti sudskih odluka.

Brisanjem odredbi o osnivanju stalnih službi smatra se da obavljanje sudbene vlasti u stalnim službama sudova nije funkcionalno rješenje za rad matičnih sudova. Akcijska mjera programa reforme pravosuđa spajanje županijskih sudova trebala bi imati za svrhu ekonomičnost i bolju organizaciju i funkcioniranje sudova pogotovo u kaznenim postupcima primjenom novog ZKP/08 (nemogućnost formiranje kaznenih vijeća zbog nedovoljnog broja sudaca u stalnoj službi). Pretvaranje ukinutih županijskih sudova u stalne službe matičnog županijskog suda bez organizacijskih promjena u rasporedu rada i mjesta sudaca nije polučilo rezultate koji su se očekivali tom akcijskom mjerom. Stoga se predlaže potpuno ukidanje stalnih službi njihovim faktičnim spajanjem s matičnim sudom, a sudbenu vlast iznimno obavljati izvan sjedišta suda u sudbene dane.

U odnosu na članak 21.:

- u stavku 1. točk. 7. mijenja se i glasi:

„**7. određuju mjere osiguranja u postupcima i povodom postupaka u kojima su inače nadležni**“.

Obrazloženje.

Odredba se usklađuje s novim Ovršnim zakonom u pogledu stvarne nadležnosti općinskih sudova u ovršnom postupku i slučajeva u kojima trgovački sudovi određuju mjere osiguranja.

U odnosu na odjeljak II.2. Djelokrug i nadležnost sudova:

- dodati novi članak iza članka 26. koji glasi:

„Članak 27.

„Visoki kazneni sud Republike Hrvatske:

- 1. odlučuje u kaznenim predmetima o žalbama protiv odluka općinskih i županijskih sudova,**
- 2. odlučuje o sukobu nadležnosti kad je to propisano posebnim zakonom,**
- 3. obavlja druge poslove određene zakonom.“**

Obrazloženje:

Predložene odredbe samo su logični nastavak ustrojavanja Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske.

U odnosu na članak 28.:

- u stavku 1) iza riječi „odrediti će“ dodati riječi: „**u pravilu**“
- u stavku 2) na kraju rečenice brisati riječi “ **i Ministarstvu pravosuđa**“

U odnosu na članak 31.:

- u stavku 4) brisati drugu rečenicu tako da stavak 4) glasi:

„(4) Predsjednik suda nadzor obavlja najmanje jedanput mjesečno uvidom u podatke i izvješća iz informatičkog sustava o radu sudaca i sudskog osoblja te na drugi prikladan način.“

Obrazloženje:

Smatra se nepotrebnim sastavljati izvješća o podacima i statističkim izvješćima o radu sudaca i sudskog osoblja. Predsjednik suda će u slučaju potrebe poduzeti mjere na temelju obveze skrbi nad urednim i pravilnim obavljanjem poslova u sudu.

U odnosu na članak 32.:

- u stavku 2) brisati riječi: „**stalnih službi**“

U odnosu na članak 33.:

- stavak 2) mijenja se i glasi:

„(2) Predsjednik suda, osim predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, dužan je jednom godišnje, najkasnije do 31. ožujka za prethodnu godinu, podnijeti izvješće neposredno višem sudu i Ministarstvu pravosuđa o obavljenim poslovima sudske uprave, mjerama i aktivnostima poduzetim za unapređenje rada i učinkovitosti suda u rješavanju predmeta, a posebno onim poduzetim radi ostvarenja svog programa rada. „

U odnosu na članak 35. (Ravnatelj sudske uprave) i 36.: (Tajnik suda)

- u članku 35. stavku 3) brisati podstavak 6.
- uskladiti odredbe članka 36. s odredbama ZKP/08
- u stavku 2) članka 36. **izuzeti tajnika Vrhovnog suda Republike Hrvatske i posebno regulirati njegov status kao državnog dužnosnika, kao što je to bilo i do sada.**

Obrazloženje:

Odredbe članka 36. nacrtu Prijedloga Zakona o sudovima nisu usklađene s obvezama i pravima tajnika suda koje su propisane odredbama članka 86., 173., 175., 177., 179., 181., 362., 371., 431., 474., 518. ZKP/08 .

Citiranim odredbama ZKP/08 propisan je veliki opseg obveza koje mora tajnik suda obavljati u provođenju kaznenih postupaka, a koji spadaju u opis uredskih poslova u sudu iz nadležnosti sudskih pisarnica, a ne iz nadležnosti poslova sudske uprave koji se obavljaju u Uredu predsjednika suda.

Stoga je nerazumljivo reguliranje poslova tajnika suda po ZKP/08 i Zakonu o sudovima – radi li se o istom radnom mjestu odnosno istoj osobi sudskog službenika ili se tajnikom suda po smislu iz odredbi citiranih članaka ZKP/08 smatra sudski službenik kojem se ti poslovi rasporede u rad Godišnjim rasporedom poslova u sudu. Osim toga iz opisa svih nabrojanih poslova tajnika po ZKP/08 radi se o poslovima koje su obavljali i sada obavljaju sudski službenici odnosno voditelji sudskih pisarnica.

Zakonom o sudovima propisani su uvjeti koje mora ispunjavati tajnik određene vrste i ranga suda i poslovi koje obavlja, a to su poslovi iz nadležnosti poslova sudske uprave koje obavlja predsjednik suda koji mu povjeri obavljanje tih poslova (organizira i odgovara za rad sudskih službenika i namještenika te brine o urednom i pravodobnom obavljanju uredskih i drugih tehničkih poslova u sudu, po ovlaštenju predsjednika suda odgovara na predstavke i pritužbe stranaka na rad suda, uz suglasnost predsjednika suda odlučuje o rasporedu sudskih službenika i namještenika za vrijeme rada, osim o rasporedu sudskih savjetnika, a obavlja i druge poslove koje mu povjeri predsjednik suda.) Za obavljanje navedenih poslova propisani su visoki stručni i profesionalni uvjeti koje mora ispunjavati osoba kod prijema na mjesto tajnika određenog suda – viši sudski savjetnik u tom sudu.

Zbog razlike u složenosti poslova i stručnih uvjeta radnog mjesta tajnika u odredbama ZKP/08 i Zakona o sudovima predlaže se razgraničiti status tajnika u navedenim zakonima odnosno dopuniti odredbe članka 36. Zakona o sudovima kojima se regulira status tajnika suda.

U sada važećem Zakonu o obvezama i pravima državnih dužnosnika u članku 1. stavku 2. određeno je da je tajnik Vrhovnog suda Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: VSRH) državni dužnosnik sa svim pripadajućim obvezama i pravima koja mu temeljem toga pripadaju. Dužnosnički status tajnika VSRH uveden je izmjenama i dopunama citiranog Zakona objavljenog u Narodnim novinama od 6. veljače 2004. godine, čime je ostvarena jednakost u ustrojstvu državne vlasti u Republici Hrvatskoj na načelu diobe vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu, sukladno odredbi čl. 4. Ustava Republike Hrvatske kada je riječ o dužnosti tajnika, jer je tajnik VSRH stavljen u isti položaj u odnosu na tajnika Vlade RH i tajnika Sabora RH.

Predloženim odredbama Nacrta Zakona o sudovima položaj tajnika VSRH se vraća na stanje prije 6. veljače 2004., do kada je on bio u neravnopravnom položaju u odnosu na tajnike zakonodavne i izvršne vlasti u državi. Naime, odredbom čl. 36. st. 4. Nacrta Zakona o sudovima propisano je da tajnik suda, pa tako i tajnik VSRH, za svoj rad odgovara predsjedniku suda i ravnatelju sudske uprave, čime se tajnika Vrhovnog suda RH stavlja u subordinirajući položaj u odnosu na novouvedeno radno mjesto ravnatelja sudske uprave, što ukazuje da tajnik Vrhovnog suda RH gubi dosadašnji status državnog dužnosnika.

Davanjem tajniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske status državnog dužnosnika uvažava se ustavno određenje triju vlasti i takvim statusom izjednačava taj rang državnih službenika imenovanih na to mjesto u državnoj vlasti.

Samim uvođenjem rukovodećeg državnog službenika u sudove: **ravnatelja sudske uprave** nema razloga i osnove za ukidanjem statusa državnog dužnosnika tajniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ako takav status i dalje ostane tajnicima izvršne i zakonodavne vlasti.

Položaj ravnatelja sudske uprave u ustroju službeničkih mjesta na temelju propisa koji reguliraju službeničke odnose je potpuno različit kao i poslovi koje obavlja tajnik suda u odnosu na ravnatelja sudske uprave.

Radno mjesto **ravnatelja sudske uprave** uvodi se na temelju bilateralne pomoći Ujedinjenog Kraljevstva VB Ministarstvu pravosuđa RH u svrhu unapređenja djelovanja Strategije reforme pravosuđa, s neposrednim ciljem da se predsjednici sudova rasterete administrativnih (upravljačkih) poslova njihovim prenošenjem na službenike koji su profesionalni ravnatelji, a uzor su tzv. **court managers** koji postoje u britanskim sudovima. Postavlja se načelno pitanje, okvira i opsega rada takvih managera u zakonskim okvirima materijalno-financijskih uvjeta funkcioniranja sudova u Republici Hrvatskoj, gdje su jedini izvor financiranja rada sudova ograničena sredstva iz Državnog proračuna, bez mogućnosti financiranja iz drugih izvora. U navedenim okolnostima bi se uloga takve osobe uglavnom svela na iznalaženje načina racionalizacije izdataka do mjere do koje se ne bi ugrozila osnovna djelatnost suda.

Unatoč navedenom, ne isključujući mogućnost da se, kako na VSRH, tako i na drugim većim sudovima ili pak za više manjih sudova, uvede radno mjesto ravnatelja sudske uprave, radi rasterećenja predsjednika suda administrativnih poslova, pogotovo kada su u pitanju djelatnosti iz alineja prve, druge, treće, četvrte i pete, ali ne i šeste stavka 3. članka 35. Nacrta Zakona o sudovima smatramo da bi takav djelatnik trebao za svoj rad odgovarati predsjedniku VSRH i tajniku VSRH te se predlaže Nacrt Zakona o sudovima u tome smislu izmijeniti.

U odnosu na članak 37.:

- dodati novi stavka 2) koji glasi:
„(2) U Visokom kaznenom sudu Republike Hrvatske osnivaju se odjeli u Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu.“
- stavci 2.,3.,4.,5., i 6. postaju stavci 3.,4.,5.,6.,7.

U odnosu na članak 38.:

- dodati novi stavka 2) koji glasi:
„(2) Na sjednici svih sudaca Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske razmatraju se sporna pravna pitanja, ujednačavanje sudske prakse i pitanja važna za primjenu propisa iz pojedinih pravnih područja i pitanja od zajedničkog interesa za sudove nižeg stupnja.“
- u stavku 2) koji postaje stavak 3) ispred riječi „razmatraju“ dodati riječi: „i **Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske.**“
- dosadašnji stavak 4) postaje stavak 5)

Obrazloženje:

Predložene odredbe članka 37. i 38. logični su nastavak ustrojavanja Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske.

U odnosu na članak 39.:

- stavak 1) mijenja se i glasi:

„(1) Sjednicu sudskog odjela po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca, saziva i njenim radom rukovodi predsjednik odjela, odnosno predsjednik suda. Kad predsjednik suda sudjeluje u radu sjednice sudskog odjela, predsjedava sjednici i sudjeluje u odlučivanju.“

U odnosu na članak 40.:

- stavak 3) mijenja se i glasi:

„(3) Pravno shvaćanje prihvaćeno na sjednici sudskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske i županijskog suda odnosno pravno shvaćanje doneseno na sjednici svih sudaca Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske obvezno je za sva drugostupanjska vijeća ili suce pojedince toga odjela odnosno suda.“

- dodati novi stavak 4) koji glasi:

„(4) Predsjednik odjela može, prema potrebi, pozvati na sjednicu odjela profesore diplomskog sveučilišnog studija prava, istaknute znanstvenike ili stručnjake u određenoj grani prava.“

U odnosu na članak 43.:

- u stavku 1) ispred riječi „Ured predsjednika“ dodaju se riječi: **„Odjel ili služba za praćenje i proučavanje prakse sudova Europske unije.“**

Obrazloženje:

S obzirom na odredbu Ustava Republike Hrvatske da „*Sudovi sude na temelju Ustava, zakona, međunarodnih ugovora i drugih važećih izvora prava.*“ neophodno je da hrvatski sudovi prate i proučavaju praksu europskih sudova. Stoga se predlaže osnivanje posebnog odjela ili službe u Vrhovnom sudu RH koji će obavljati te poslove i biti na usluzi svim ostalim sudovima.

U odnosu na članak 46.:

- točka 1. st.1. mijenja se i glasi:

„1. daje mišljenje o nacrtima zakona i nacrtu zakona i drugih propisa kojima se uređuje rad sudova i obavljanje sudbene vlasti“

- brisati točk 3. u st.1. , a umjesto toga staviti novu točk.3. koja glasi:

„3. raspravlja o nacrtu prijedloga Državnog proračuna za tijela sudbene vlasti“

Obrazloženje:

Sudbena vlast s obzirom na Ustavom utvrđen status samostalne i neovisne vlasti (članak 117. Ustava RH) nema obveze dostavljati izvješća o svom radu Hrvatskom saboru pa stoga ni odredba da Opća sjednica utvrđuje izvješća koja se upućuju Hrvatskom saboru nema osnove.

S obzirom da je obveza predsjednika suda da u okviru nadležnosti poslova sudske uprave osigura uvjete za pravilan rad i poslovanje suda i u tu svrhu predlaže Ministarstvu pravosuđa za svaku godinu sredstva potrebna za rad suda koja se osiguravaju u Državnom proračunu Republike Hrvatske, a polazeći od činjenice da je najviše tijelo sudske uprave predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji sva značajnija pitanja za djelovanje sudbene vlasti raspravlja putem najvišeg tijela – Opće sjednice sudaca Vrhovnog suda RH, smatra se osnovanim da Opća sjednica Vrhovnog suda raspravlja i o pitanju financiranja sudbene vlasti.

U odnosu na članak 47.:

- stavak 2) mijenja se i glasi:

„(2) Sjednicu iz stavka 1. ovoga članka sačinjavaju svi suci Vrhovnog suda Republike Hrvatske te po dva predstavnika Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske i Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske i po jedan predstavnik svakoga županijskog suda.“

Obrazloženje:

Stavak 2. čl. 47 dopunjen je s predstavnicima Visokog kaznenog suda RH – predviđenog u čl. 14. nacrta Prijedloga Zakona o sudovima.

U odnosu na članak 48.:

- razmatrala se mogućnost da određeno sudačko vijeće, osim što daje ocjene obnašanja sudačke dužnosti za suce s područja nadležnog suda, ocjenjuje sve suce kandidate na natječaju za izbor sudaca za nadležni sud, bez obzira što je kandidat sudac s područja nadležnosti drugog sudačkog vijeća. O prijedlogu navedene mogućnosti nije se donosio zaključak zbog nemogućnosti procjene ekonomičnosti i funkcionalnosti takvog postupka.

U odnosu na članak 49.:

- dodati novi stavak 3) koji glasi:
„(3) Poslove sudačkog vijeća za Visoki kazneni sud Republike Hrvatske obavlja sjednica Kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske.“
- dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

U odnosu na članak 53.:

- stavka 3) mijenja se i glasi:
„(3) Član sudačkog vijeća ne može biti predsjednik suda, član Državnog sudbenog vijeća te sudac kojem je u prethodne četiri godine izrečena stegovna mjera.“

Obrazloženje:

Dopuna s odredbom da član sudačkog vijeća ne može biti predsjednik suda i član Državnog sudbenog vijeća navedena je zbog jasnijeg razgraničenja uloge, ovlasti i nadležnosti tih tijela i usklađenja s odredbom članka 51. nacrta Zakona o sudovima.

U odnosu na članak 61.:

- u stavku 1. dodati novi podstavak 5) koji glasi:
„- ako bude izabran za predsjednika suda“
- dosadašnji podstavak 5) postaje podstavak 6)

U odnosu na članak 67.:

- u stavku 1) umjesto riječi „članka 66.“ treba biti „članka 65“
- stavak 6) brisati u cijelosti

U odnosu na članak 68.

- u stavku 3) umjesto riječi „članka 68.“ treba biti „članka 67“

U odnosu na članak 76.a

- iza članka 76. dodati novi članka 76.a) koji glasi:

„**članak 76.a)**

„(1) Za vrijeme vođenja rasprave ili sjednice kojoj prisustvuju stranke kao i u drugim prigodama određenim zakonom ili Sudskim poslovníkom sudac nosi sudačku odoru.

(2) Ministar pravosuđa propisat će pravilnikom izgled i rokove postupnog uvođenja odore.“

Obrazloženje:

Sadašnji Zakon o sudovima sadrži iste odredbe o sudačkim odorama i nije jasno zbog čega su u predloženom nacrtu zakon izostavljene odredbe kojima se regulira obveza nošenja sudačke odore u obnašanju sudačke dužnosti.

U odnosu na članak 79.:

- u stavku 1) ispred točke dodati riječi: **“i predsjednik višeg suda“**
- iza stavka 4 dodati novi stavak 5) koji glasi:

„(5) Poslove nadzora nad pravilnim i zakonitim obavljanjem poslova sudske uprave u sudovima može odrediti odgovarajućom primjenom odredbi ove glave Zakona predsjednik višeg suda. Inspekcijski nadzor mogu obavljati i suci koje predsjednik odredi rješenjem.“

Obrazloženje:

Smatra se da je na temelju nadležnosti predsjednika suda u hijerarhiji sudske uprave predsjednik višeg suda ovlašten pokrenuti stegovni postupak protiv suca nižeg suda, stoga je dopunjena odredba s navedenim ovlaštenjem predsjednika višeg suda.

U odnosu na članak 80.:

- stavak 3) mijenja se i glasi:

„(3) Prijedlog za provedbu izvanrednog inspekcijskog nadzora mogu dati predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske, predsjednik višeg suda i predsjednik Državnog sudbenog vijeća, a odredit će ga ministar pravosuđa rješenjem.“

U odnosu na članak 85.:

- stavak 4) brisati u cijelosti
- u stavku 5) brisati riječi: „i složenosti“

Obrazloženje:

Predlaže se dosjela spisa u rad sudaca uskladiti s utvrđenim pravila pri automatskoj dodjeli predmeta temeljenoj na posebnom algoritmu utvrđenom u e-Spisu..

U odnosu na članak 86.:

- u članku 1. iza podstava dva dodati novi podstav dva koji glasi: **„-dodatak na plaću sukladno Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju“**
- podstav sedam mijenja se i glasi:

„- naknadu za odvojeni život od obitelji, kao i naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme tjednog odmora i državnih blagdana, kada je sudac privremeno upućen na rad u drugi sud ili raspoređen na rad u Ministarstvo pravosuđa ili ako obnaša dužnost suca najvišeg suda iste vrste i Vrhovnog suda Republike Hrvatske.“

Obrazloženje:

Člankom 99. stavak 1. podstavak 7. sada važećeg Zakona o sudovima ("Narodne novine" br. 150/05., 16/07., 113/08., 153/09., 116/10., 27/11. i 130/11, dalje: ZS/05) u odnosu na isto pravo propisano je:

"Sudac ima pravo na: - naknadu za odvojeni život od obitelji, kao i naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme tjednog odmora i državnih blagdana,..."

Usporedbom sa predloženom odredbom iz Nacrta prijedloga Zakona o sudovima vidljiva je razlika u normiranju iz koje proizlazi da se dosadašnja prava sudaca koji žive odvojeno od obitelji i kojima pripada pravo na naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji zapravo smanjuju i reduciraju samo na one slučajeve - kada je sudac privremeno upućen na rad u drugi sud ili raspoređen na rad u Ministarstvo pravosuđa.

Očito, s obzirom na zakonski tekst nije upitno da se novelom gubi (do nedavno sporno) pravo na troškove putovanja već sada može biti upitno i dosadašnje nesporno pravo na naknadu za odvojeni život.

Navedenim smanjivanjem prava sudaca koji uz naknadu za odvojeni život od obitelji više neće imati ni pravo na naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme tjednog odmora i državnih blagdana, bez daljnje će se dovesti u pitanje ostvarivanje ustavnog prava na rad iz članka 54. Ustava Republike Hrvatske.

Mišljenja smo da bi odredba iz članka 86. stavak 1. podstavak 7. prijedloga Zakona, u odnosu na Vrhovni sud Republike Hrvatske i najviše sudove iste vrste mogla dovesti do određene neravnopravnosti sudaca koji nemaju prebivalište u Zagrebu, naspram onih sudaca koji prebivaju u Zagrebu i bližoj okolici.

Ne treba spominjati da je izniman značaj i položaj Vrhovnog suda Republike Hrvatske posebno određen Ustavom (članak 118-119. Ustava RH) i zakonom te da iz takvog zakonskog određenja nesumnjivo proizlazi i potreba za kvalitetnim sudačkim kadrovima do kojih se može doći i dolazi samo pomnim odabirom kvalitetnih sudaca iz cijele Republike Hrvatske. Postoji samo jedan Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu i u njemu rade te se natječu za rad suci iz cijele Republike Hrvatske.

Važna je činjenica ukupna visina troška koju će npr. imati Vrhovni sud Republike Hrvatske u svom proračunu na ime troškova putovanja suca, a to mjesečno iznosi za 6 sudaca Vrhovnog suda RH 11.616, 00 kuna.

Također je važno napomenuti i činjenicu da suci Ustavnog suda Republike Hrvatske imaju takvo (i još veće) pravo na naknadu troškova za odvojeni život i putovanja u mjesto prebivanja obitelji, ali i pojedini dužnosnici zakonodavne i izvršne vlasti. U Republici Hrvatskoj državna je vlast ustrojena na načelu diobe vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu pa se postavlja pitanje da li se ovakvim ograničenjima u temeljnim pravima suce Vrhovnog suda Republike Hrvatske u odnosu na one dužnosnike koji zadržavaju rečeno pravo, stavlja u neravnopravan položaj i tako vrijeđa temeljna odredba iz članka 4. stavak 1. Ustava RH o načelu trodiobe vlasti.

Sporna odredba Nacrta prijedloga Zakona o sudovima suce najviših sudova iste vrste i suce Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji nemaju prebivalište u Zagrebu neizravno bi mogla staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na druge suce i kolege u pravosuđu u usporedivoj situaciji, a takva se odredba ne može objektivno opravdati nikakvim zakonitim ciljem.

U odnosu na članak 92.:

- stavak 1) mijenja se i glasi:

„(1) Sudac u pravilu rješava predmete koji su mu raspoređeni u rad redosljedom njihova zaprimanja u sud, vodeći računa i o predmetima koji su posebnim propisom utvrđeni kao hitni.“

U odnosu na članak 95.:

- stavak 2) mijenja se i glasi:

„(2) U postupku napredovanja suca za suca županijskog suda, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske i Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske ocjenjuje se rad suca u razdoblju od posljednjih pet godina u kojem je sudac obnašao sudačku dužnost, a za suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske rad suca u razdoblju od posljednjih deset godina.“

U odnosu na članak 102.:

- u stavku 1) umjesto riječi „ članka 102“ treba biti : „članka 101.“

U odnosu na članak 104.:

- u stavku 3) prije točke dodati riječi: „**utvrđenom u stegovnom postupku**“
- stavak 4) mijenja se i glasi:

„(4) "Predsjednik suda pred kojim je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku u smislu stavka 3. ovog članka dužan je nadležnom državnom odvjetništvu dostaviti podatke potrebne za pokretanje postupka iz stavka 3. ovoga članka."

U odnosu na članak 105.:

- u stavku 2) briše se druga rečenica koja glasi: "**Ponašanje suprotno temeljnim načelima Kodeksa kojim se nanosi šteta ugledu sudačke dužnosti predstavlja stegovno djelo.**"

U odnosu na članak 142.:

- mijenja se članak 142. i glasi:

„ Status tajnika Vrhovnog suda Republike Hrvatske uskladiti će se s odredbama Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika“

U odnosu na članak 145.:

- u članku 145. prije točke dodaje se tekst: „ osim za Visoki kazneni sud Republike Hrvatske.“

Predsjednik

Branko Hrvatin, mag. iur.